

شناسه سند:	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دانشکده پرستاری و مامایی دفتر توسعه آموزش طرح دوره نظری و عملی

اطلاعات مربوط به درس
گروه آموزشی ارائه دهنده: سلامت جامعه نام درس: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری‌های شایع در ایران نوع و تعداد واحد: نظری (۱ واحد) پیش‌نیاز/هم‌نیاز: ندارد رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری روز و ساعت کلاس: سه شنبه‌ها ساعت ۱۵-۱۳

اطلاعات اساتید همکار	اطلاعات مسئول درس
مدرس‌ان همکار:- زمان و محل ملاقات: تلفن تماس: پست الکترونیک اساتید:	نام مسئول درس: سحر دباغی رتبه علمی: استادیار رشته تحصیلی: پرستاری محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی تلفن تماس: پست الکترونیک: Sahar.dabbagh@gmail.com
تاریخ آخرین ویرایش طرح درس: ۱۴۰۱/۱۱/۱۵	

شرح درس:

این درس به منظور آشنا کردن دانشجویان پرستاری با اصول همه‌گیر شناسی و کاربرد آن در تجزیه و تحلیل مشکلات بهداشتی جامعه می‌باشد. بدین منظور، مفاهیمی چون سلامت و بیماری، پیشگیری و سطوح آن، غربالگری، تغییرات شدت بیماری و مراحل سیر بیماری، مدل‌های اپیدمیولوژیک برخورد با بیماری‌ها و شاخص‌های بهداشتی، مروری بر انواع مطالعات اپیدمیولوژیک مورد بحث قرار می‌گیرند. سپس بر اساس این مفاهیم به بررسی اپیدمیولوژیک بیماری‌های عفونی شایع و بیماری‌های غیرواگیر و بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان پرداخته می‌شود.

هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، انتقال اطلاعات لازم در مورد اصول اپیدمیولوژی و پزشکی پیشگیری، علل ایجاد و چگونگی انتشار بیماری‌ها در جامعه و ارائه اطلاعات اختصاصی در مورد همه‌گیر شناسی بیماری‌های شایع کشور می‌باشد.

اهداف اختصاصی: (توانمندی‌های مورد انتظار)

پس از پایان درس انتظار می‌رود فراگیرنده بتواند:

- ۱- اپیدمیولوژی را تعریف کنند و تاریخچه‌ای از این علم ارائه دهند.
- ۲- مفاهیم مختلف در علم اپیدمیولوژی را تعریف کنند.
- ۳- مفهوم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماری‌ها، پیشگیری و سطوح آن را بیان کنند.
- ۳- تغییرات شدت بیماری و زنجیره عفونت را در رابطه با بیماری‌های عفونی مختلف بیان کنند.
- ۴- مدل‌های اپیدمیولوژی را توضیح داده و با یکدیگر مقایسه کنند.
- ۵- میزان‌ها و شاخص‌های بهداشتی جامعه و کاربرد آنها را در اپیدمیولوژی تفسیر کنند.
- ۶- منابع اطلاعاتی در بهداشت اجتماعی را توضیح دهند.
- ۷- جنبه‌های اپیدمیولوژی بهداشت، حرکات و رشد جمعیت و اثرات آن را بر بهداشت توضیح داده و ارتباط آن را با اپیدمیولوژی تفسیر کنند.
- ۷- انواع مطالعات اپیدمیولوژیک را با یکدیگر مقایسه کرده و مقالات مرتبط را نقد کنند.
- ۸- غربالگری را تعریف کرده و نقش آن را در کشف بیماری‌ها و حفظ سلامت مردم شرح دهند.

۹- جنبه های اپیدمیولوژیک بیماریهای عفونی، بیماری های غیر واگیر مزمن، حوادث و سوانح، منتقله از راه جنسی و بیماری های مشترک انسان و حیوان را با ذکر مثال توضیح دهند.

رویکرد آموزشی:

مجازی   روش های یاددهی-یادگیری مرتبط: ☐ کلاس آنلاین همزمان ☒ کلاس آنلاین غیر هم زمان ☐ کلاس وارون ☐ روش های شبیه سازی   ☐ بازی وارسازی ☐ فروم های گفت و گو سایر (نام ببرید):
حضوری   روش های یاددهی-یادگیری مرتبط: ☒ سخنرانی ☐ بحث در گروه کوچک ☐ پرسش و پاسخ ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسأله ☐ یادگیری مبتنی بر سناریو ☐ یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه سایر (نام ببرید):
ترکیبی   لطفا روش بکار گرفته شده از مجموع روش های حضوری و مجازی را نام ببرید:

سرفصل و تقویم ارائه درس

شماره جلسه	سرفصل	روش یاددهی-یادگیری	تاریخ جلسه	مدرس
1	پیش آزمون، شرح اهداف و وظایف، مقدمه، تعریف و تاریخچه اپیدمیولوژی، اپیدمیولوژی و کاربرد ها	پرسش و پاسخ، بحث گروهی، حل مساله و تمرین مساله، سخنرانی	۱۴۰۱/۱۱/۱۸	دکتر دباغی
2	تعریف سلامت و بیماری، دیدگاه اپیدمیولوژی به بیمار و بیماری در جامعه، فاکتورهای موثر در بروز	پرسش و پاسخ، بحث گروهی، حل مساله و تمرین مساله، سخنرانی	۱۴۰۱/۱۱/۲۵	دکتر دباغی

			بیماری ها و مدل های اپیدمیولوژیک	
دکتر دباغی	۱۴۰۱/۱۲/۲	پرسش و پاسخ، بحث گروهی، حل مساله و تمرین مساله، سخنرانی	پیشگیری، رویکرد اپیدمیولوژی و چگونگی انتقال بیماری و نحوه برخورد با اپیدمی ها	3
دکتر دباغی	۱۴۰۱/۱۲/۹	پرسش و پاسخ، بحث گروهی، حل مساله و تمرین مساله، سخنرانی	اندازه گیری وقوع بیماری ها : میزان های بروز و شیوع، میرایی، بار بیماری، سیر طبیعی بیماری ها	4
دکتر دباغی	۱۴۰۱/۱۲/۱۶	پرسش و پاسخ، بحث گروهی، حل مساله و تمرین مساله، سخنرانی	غربالگری و ارزیابی اعتبار و قابلیت اطمینان آزمون ها	5
دکتر دباغی	۱۴۰۱/۱۲/۲۳	پرسش و پاسخ، بحث گروهی، حل مساله و تمرین مساله، سخنرانی	انواع مطالعات اپیدمیولوژیک: مطالعات توصیفی، مطالعات تحلیلی، مطالعات Randomized Trials	6
دکتر دباغی	۱۴۰۲/۱/۱۵	پرسش و پاسخ، بحث گروهی، حل مساله و تمرین مساله، سخنرانی	منابع اطلاعات در سلامت اجتماعی، حرکات و رشد جمعیت و اثرات آن بر بهداشت	7
دکتر دباغی	۱۴۰۲/۱/۲۲	پرسش و پاسخ، بحث گروهی، حل مساله و تمرین مساله، سخنرانی	جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری های عفونی و مزمن و اصول مدیریت در حوادث جمعی بزرگ	8

انتظارات از دانشجو/قوانین دوره:

- حضور فعال و فیزیکی در کلاس درس
- شرکت در بحث های گروهی

روش ارزشیابی:

- ارزیابی تکوینی
- ارزیابی تراکمی

ردیف	روش ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
۱	حضور فعال و فیزیکی در کلاس درس	۱ نمره
۲	امتحان میان ترم	۳ نمره
۳	امتحان پایان ترم	۱۶ نمره

منابع درس: (آخرین ویرایش)

الف. کتب

- دکتر حسین حاتمی و همکاران، کتاب جامع بهداشت عمومی، ویراست چهارم، جلد اول و دوم و سوم، انتشارات ارجمند، ۱۳۹۸.
- گوردیس، لئون. اپیدمیولوژی. ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کورش هلاکویی. ویرایش سوم، رشت: انتشارات گپ، ۱۳۹۸.
- ملک افضلی ح، ناصری ک. همه گیر شناسی کاربردی. تهران: نشر رویان پژوه، ۱۳۹۲.
- مارنر ج. سو بان و آ. ک اصول اپیدمیولوژی ترجمه دکتر حسین ملک افضلی و دکتر کیومرث ناصری. تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۰
- پارک جی ای، پارک و ک. اساسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی (بیماریهای مزمن غیر واگیر و بیماریهای واگیر شایع. ترجمه دکتر حسین شجاعی تهرانی. گیلان: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان.

ب. مقالات

جدید از طریق بانک های اطلاعاتی PubMed, Web of Science
مقالات جدید انگلیسی در ژورنال های موجود در کتابخانه دانشگاه، همچنین دسترسی به مقالات

ج. محتوای الکترونیک

- Leon G. (2009) Epidemiology. Philadelphia: Saunders Elsevier
- Timmreck T.C. (2002) Introduction to epidemiology. UAS: Jones & Bartllet Publishers.
- Feris R.H., Sellers T.A. (2004) Epidemiology for public health practice. Boston: Jones & Bartllet Publishers.
- Stanhope M., & Lancaster J., (last ed) Community and Public Health Nursing. St Louis: Mosby
- Logan BB., & Dawkins CE., (last ed) Family Center Nursing in Community.
- Farmer R., & Miller D., (last ed) Lecture notes on Epidemiology and Community Medicine. Oxford: Blackwell